

Πρότυπο ISO 26000

Βασικό υλικό εκπαίδευσης

Εκδόθηκε από

ISO 26000 Post Publication Organisation (PPO)

Επικοινωνία: Tina.Bohlin@sis.se (PPO Secretary) or

Staffan.Soderberg@amap.se (PPO Vice Chair, part of the drafting team),

Drafting team part of the ISO 26000 PPO stakeholder advisory group:

Ms. Carolyn Schmidt (leader), Ms. Adriana Rosenfeld,

Ms. Divya Kirti Gupta, Mr. Ken-Ichi Kumagai

Version: March 15, 2016

Εισαγωγή

1. Σχετικά με αυτή την παρουσίαση
2. Σχετικά με το πρότυπο ISO 26000
3. Το κεντρικό περιεχόμενο
4. Πώς να χρησιμοποιήσετε το πρότυπο ISO 26000

1. Σχετικά με αυτή την παρουσίαση

Βασική εισαγωγή στο πρότυπο ISO 26000 - οδηγία για την κοινωνική υπευθυνότητα:

- δίνει έμφαση σε βασικούς ορισμούς και κύρια σημεία
- παρέχει μια επισκόπηση, όχι μια πλήρη περίληψη
- αποτελεί σημείο εκκίνησης για περαιτέρω εξερεύνηση και χρήση
- προορίζεται για ανθρώπους και οργανισμούς **σε κάθε κλάδο** και σε οποιοδήποτε μέρος του κόσμου
- είναι διαθέσιμη σε οποιονδήποτε για χρήση και προσαρμογή ώστε να ταιριάζει στο δικό του περιβάλλον και τις ανάγκες του

2. Σχετικά με το πρότυπο ISO 26000

- Το ISO 26000 είναι ένα διεθνές πρότυπο που παρέχει καθοδήγηση/συστάσεις σχετικά με το πώς οποιοσδήποτε οργανισμός μπορεί να βελτιώσει την Κοινωνική του Ευθύνη και έτσι να συμβάλει στη βιώσιμη περιβαλλοντική, κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη.
- Το ISO 26000 **δεν είναι πιστοποιήσιμο**, καθώς δεν περιέχει απαιτήσεις. Απευθύνεται σε όσους, για οποιονδήποτε λόγο, επιδιώκουν να βελτιώσουν τις διαδικασίες λειτουργίας και τις επιπτώσεις τους μέσω μιας κοινωνικά υπεύθυνης συμπεριφοράς.
- Το ISO είναι ο μεγαλύτερος στον κόσμο φορέας σύνταξης εθελοντικών διεθνών προτύπων, που χρησιμοποιούνται από επιχειρήσεις και άλλους οργανισμούς. Τα μέλη του είναι εθνικοί φορείς τυποποίησης και τα πρότυπα και η αναγνώρισή του είναι παγκόσμιας εμβέλειας.

Παραδείγματα διασύνδεσης του ISO 26000 με διεθνή πρότυπα και φορείς

Πώς ορίζει το πρότυπο ISO 26000 την Κοινωνική Ευθύνη;

Η Κοινωνική Ευθύνη είναι η ευθύνη ενός οργανισμού για τις επιπτώσεις των αποφάσεων και των δραστηριοτήτων του στην κοινωνία και το περιβάλλον μέσω διαφανούς και ηθικής συμπεριφοράς που:

- συμβάλλει στη βιώσιμη ανάπτυξη, συμπεριλαμβανομένης της υγείας και της ευημερίας της κοινωνίας,
- λαμβάνει υπόψη τις προσδοκίες των ενδιαφερομένων,
- συμμορφώνεται με την ισχύουσα νομοθεσία και συνάδει με τους διεθνείς κανόνες συμπεριφοράς και
- είναι ενσωματωμένη σε όλο τον οργανισμό και εξασκείται στις σχέσεις του.

Κοινωνική ευθύνη – ορισμός (συνέχεια)

Σημείωση 1: Οι δραστηριότητες περιλαμβάνουν προϊόντα, υπηρεσίες και διαδικασίες.

Σημείωση 2: Οι σχέσεις αναφέρονται στις δραστηριότητες ενός οργανισμού εντός της σφαίρας επιρροής του.

(Η Σφαίρα Επιρροής αναφέρεται στο εύρος των σχέσεων μέσω των οποίων ο οργανισμός έχει τη δυνατότητα να επηρεάσει τις αποφάσεις ή τις δραστηριότητες άλλων - δηλαδή, των ιδιοκτητών, των πελατών, των εργαζομένων, των προμηθευτών κ.λπ.)

«Η αειφόρος ανάπτυξη αφορά την κάλυψη των αναγκών της κοινωνίας, ενώ ζούμε εντός των οικολογικών ορίων του πλανήτη και χωρίς να τίθεται σε κίνδυνο η ικανότητα των μελλοντικών γενεών να καλύψουν τις ανάγκες τους».

Τι προσφέρει το πρότυπο ISO 26000 στους χρήστες του;

- καθοδήγηση και συστάσεις σχετικά με τον τρόπο δόμησης, αξιολόγησης και βελτίωσης της κοινωνικής τους ευθύνης, συμπεριλαμβανομένων των σχέσεων με τα ενδιαφερόμενα μέρη και των επιπτώσεων στην κοινωνία
- μια σειρά από κοινωνικές προσδοκίες για τους οργανισμούς σχετικά με τους παράγοντες της υπεύθυνης συμπεριφοράς βάσει έγκυρων διεθνών εργαλείων

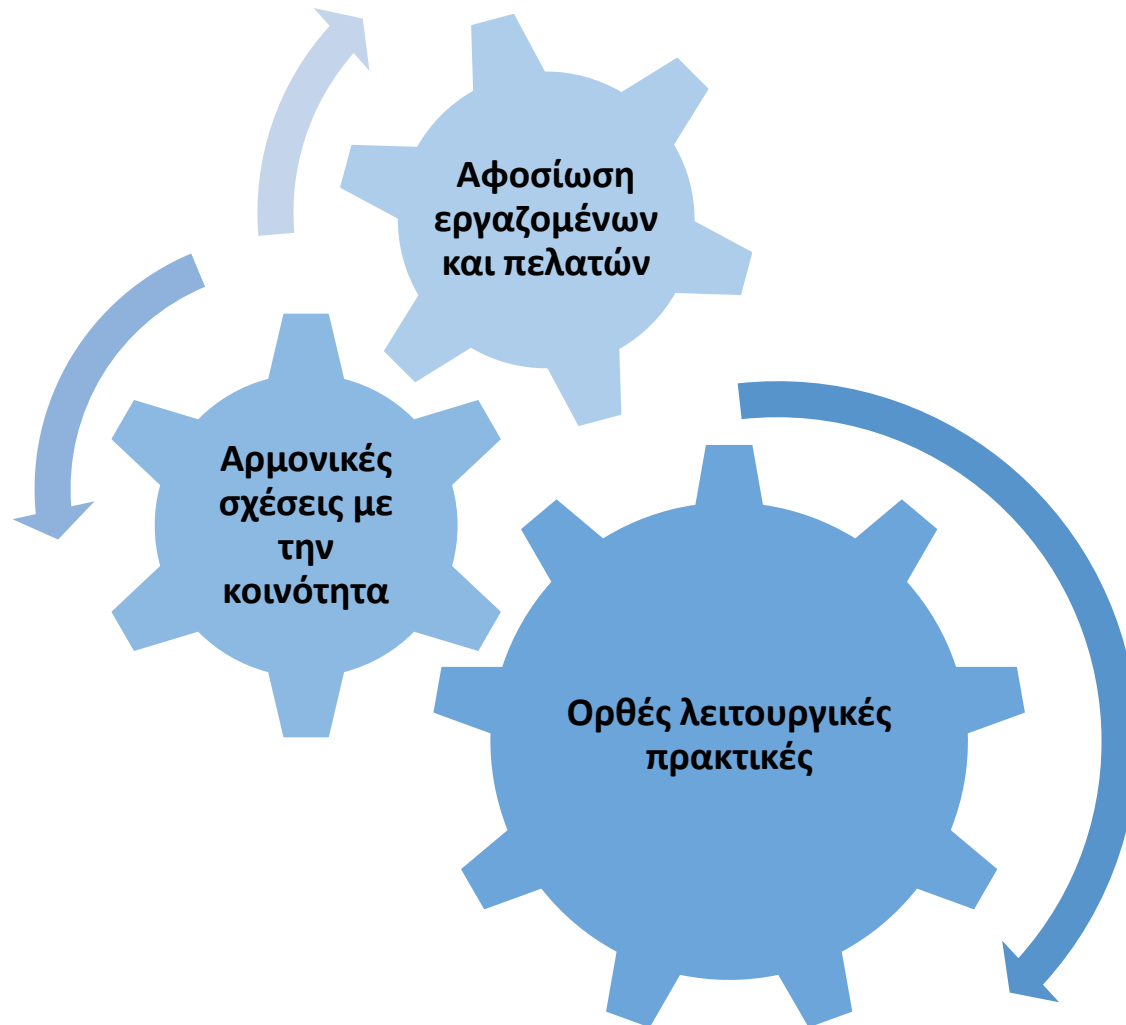
Το πρότυπο ISO 26000 μπορεί να χρησιμοποιηθεί από οποιονδήποτε οργανισμό, για παράδειγμα:

- μεγάλες πολυεθνικές εταιρείες
- μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις
- ο δημόσιος τομέας (νοσοκομεία, σχολεία ή άλλοι)
- ιδρύματα, φιλανθρωπικά ιδρύματα και ΜΚΟ
- εξορυκτικές βιομηχανίες, όπως εταιρείες εξόρυξης και ορυκτών καυσίμων
- υπηρεσίες και χρηματοοικονομικές βιομηχανίες (τράπεζες, πληροφορική, ασφάλειες)
- δημοτικές κυβερνήσεις
- αγρότες και αγροτικές επιχειρήσεις
- συμβούλων

Οι αρχές της Κοινωνικής Ευθύνης μπορούν να:

- (απο)δείξουν δέσμευση για συνεχή βελτίωση
- προσελκύουν ομοϊδεάτες συνεργάτες, επενδυτές, πελάτες και προσωπικό
- βελτιώσουν τις σχέσεις με τους υπαλλήλους, τις κοινότητες, τα μέσα ενημέρωσης, τους προμηθευτές και τις κρατικές υπηρεσίες
- συμβάλουν στη δημιουργία πιο ισχυρών, σταθερών αλυσίδων εφοδιασμού
- συμβάλουν στη βιώσιμη ανάπτυξη μειώνοντας τις επιβλαβείς περιβαλλοντικές, κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις
- βοηθήσουν στη διαχείριση και μείωση των κινδύνων
- εντοπίσουν νέες ευκαιρίες

Η ενίσχυση της κοινωνικής ευθύνης συμβάλλει σε έναν «ενάρετο κύκλο» όπου κάθε δράση ενισχύει τον οργανισμό και την κοινότητα, ενθαρρύνοντας τη βιώσιμη ανάπτυξη

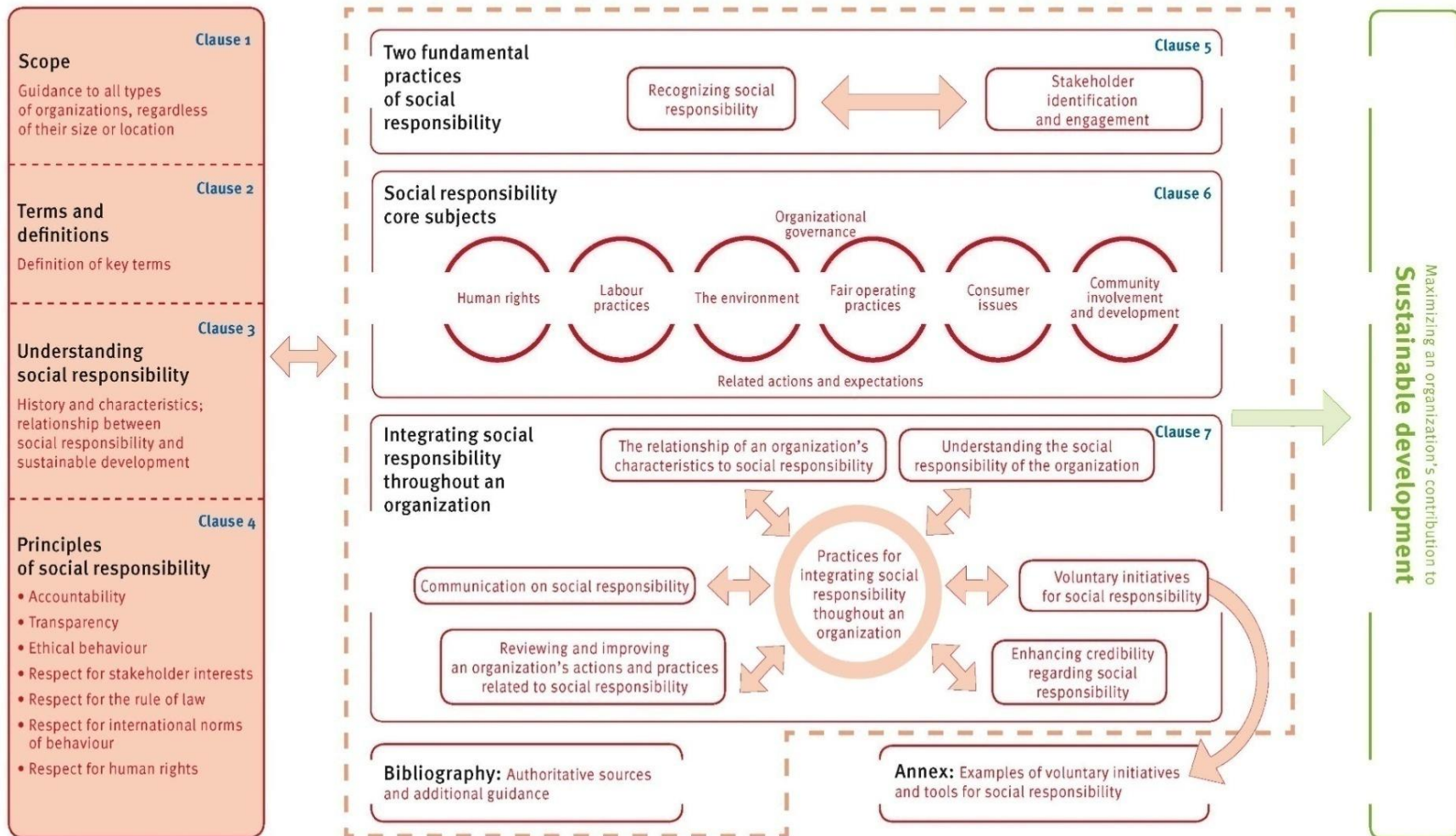

3. Ο πυρήνας του προτύπου ISO 26000

- επτά (7) αρχές
- επτά κύρια πεδία και οι συναφείς πτυχές τους
- δέσμευση των ενδιαφερομένων μερών

Σχηματική απεικόνιση του προτύπου ISO 26000

Οι 7 αρχές

1. Ευθύνη-Λογοδοσία
2. Διαφάνεια
3. Ηθική συμπεριφορά
4. Σεβασμός στα συμφέροντα των ενδιαφερομένων μερών
5. Σεβασμός στο κράτος δικαίου
6. Σεβασμός των διεθνών κανόνων και προτύπων συμπεριφοράς
7. Σεβασμός στα ανθρώπινα δικαιώματα

Λογοδοσία και Διαφάνεια

- Λογοδοσία σημαίνει: «να είσαι υπόλογος για αποφάσεις και δραστηριότητες στα διοικητικά όργανα του οργανισμού, τις νομικές αρχές και, ευρύτερα, στους ενδιαφερόμενους φορείς του» (αυτοί που επηρεάζονται από τις ενέργειές του)
- Διαφάνεια σημαίνει: «άνοιγμα σχετικά με τις αποφάσεις και τις δραστηριότητες που επηρεάζουν την κοινωνία, την οικονομία και το περιβάλλον και προθυμία κοινοποίησης με σαφή, ακριβή, έγκαιρο, ειλικρινή και ολοκληρωμένο τρόπο».

Πηγή: Πρότυπο ISO 26000:2010 Προτάσεις 2.1 και 2.24

Λογοδοσία και Διαφάνεια

- Η λογοδοσία και η διαφάνεια συνεπάγονται την ανάληψη ευθύνης για αποφάσεις και πολιτικές
- Η λογοδοσία και η διαφάνεια εμπλέκουν τους κορυφαίους φορείς λήψης αποφάσεων, καθώς και όλους όσους ανήκουν σε μια αλυσίδα διοίκησης (εντολών)
- Οι ηγέτες πρέπει να γνωρίζουν και να αναγνωρίζουν ποιος έχει λάβει ποιες συγκεκριμένες αποφάσεις

Ηθική συμπεριφορά

- να αποφασίζεις ποια είναι η σωστή πορεία δράσης, καθημερινά
- «συμπεριφορά που είναι σύμφωνη με τις αποδεκτές αρχές του δικαίου ή της καλής συμπεριφοράς στο πλαίσιο μιας συγκεκριμένης κατάστασης...»
- Αναρωτηθείτε: θα νιώθατε άνετα αν οι ενέργειές σας δημοσιοποιούνταν;

Πηγή: Παράγραφος 2.7 – Πρότυπο ISO 26000:2010

Σεβασμός στα συμφέροντα των ενδιαφερομένων μερών

- Περιλαμβάνει τον εντοπισμό ομάδων ενδιαφερομένων - εκείνων που επηρεάζονται από τις αποφάσεις και τις ενέργειές σας - και την ανταπόκριση στις ανησυχίες τους.
- Δεν σημαίνει να τους αφήνεις να παίρνουν τις αποφάσεις για λογαριασμό σας.
- Εξ ορισμού, η «κοινωνική ευθύνη» δεν αποφασίζεται σε απομονωμένο περιβάλλον. Περιλαμβάνει πάντα αναφορά στις κατευθυντήριες αρχές και επίγνωση των επιπτώσεων στους άλλους

Σεβασμός στο κράτος δικαίου

«Στο πλαίσιο της κοινωνικής ευθύνης, ο σεβασμός του κράτους δικαίου σημαίνει ότι ένας οργανισμός συμμορφώνεται με όλους τους ισχύοντες νόμους και κανονισμούς... ακόμα κι αν δεν επιβάλλονται επαρκώς».

Πηγή: Παράγραφος 4.6 - Πρότυπο ISO 26000:2010

Σεβασμός στους διεθνείς κανόνες συμπεριφοράς

- «Σε περιπτώσεις στις οποίες ο νόμος ή η εφαρμογή του δεν προβλέπει επαρκείς περιβαλλοντικές ή κοινωνικές διασφαλίσεις, ένας οργανισμός θα πρέπει να προσπαθεί να σέβεται, τουλάχιστον, τους διεθνείς κανόνες συμπεριφοράς».
- Οι διεθνείς κανόνες συμπεριφοράς «...πηγάζουν από το διεθνές εθιμικό δίκαιο, τις γενικά αποδεκτές αρχές του διεθνούς δικαίου ή τις διακυβερνητικές συμφωνίες που αναγνωρίζονται παγκοσμίως ή σχεδόν παγκοσμίως».
- Μπορούν να βρεθούν σε έγκυρα διεθνή κείμενα από οργανισμούς όπως τα Ηνωμένα Έθνη, η Διεθνής Οργάνωση Εργασίας (ΔΟΕ).

Πηγές: Παράγραφοι 2.11 & 4.7 - Πρότυπο ISO 26000:2010

Σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων

- Το ISO 26000 προτρέπει τους χρήστες του να εντοπίσουν τους ευάλωτους πληθυσμούς μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών του και να εργαστούν για να εξασφαλίσουν τη δίκαιη μεταχείρισή τους
- «..Σε περιπτώσεις όπου τα ανθρώπινα δικαιώματα δεν προστατεύονται, λάβετε μέτρα για τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και αποφύγετε να επωφεληθείτε από αυτές τις καταστάσεις...»

Συνοψίζοντας, οι 7 Αρχές ΕΚΕ:

- Καθιερώνουν το υποκείμενο πλαίσιο για την κοινωνικά υπεύθυνη λήψη αποφάσεων
- Συνδέουν κάθε χρήστη του προτύπου ISO 26000 με μια παγκόσμια κοινότητα όσων συμμερίζονται τις αρχές ΕΚΕ
- Τονίζουν ότι η Κοινωνική Ευθύνη είναι μια διαδικασία που αναπτύσσεται και εξελίσσεται στην πράξη

Τα 7 βασικά θέματα

Τα 7 βασικά θέματα

- Καθένα από τα 7 βασικά θέματα είναι σχετικό με κάθε οργανισμό και πρέπει να ληφθεί υπόψη.
- Στη συνέχεια, οι χρήστες εξετάζουν συγκεκριμένα ζητήματα (συνολικά 37) που παρατίθενται κάτω από κάθε βασικό θέμα για να εντοπίσουν εκείνα τα ζητήματα που είναι σχετικά και σημαντικά.
- Δεν θα είναι και τα 37 συγκεκριμένα ζητήματα σχετικά με κάθε χρήστη.

Υπάρχουν διαστάσεις που άπτονται (οριζόντια) και των 7 βασικών θεμάτων:

- οικονομικές πτυχές
- υγεία και ασφάλεια
- αλυσίδα αξίας
- ισορροπία των φύλων
- επικοινωνία με τα ενδιαφερόμενα μέρη

Ποια είναι τα ενδιαφερόμενα μέρη για τον οργανισμό σας;

Τα ενδιαφερόμενα μέρη είναι άτομα ή ομάδες που επηρεάζονται από τις ενέργειες του οργανισμού σας. Συχνά έχουν επίσης την ικανότητα να σας επηρεάζουν. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο το ISO 26000 δίνει έμφαση στη συμμετοχή των ενδιαφερομένων μερών και παρέχει προτάσεις για το πώς να το πετύχετε.

Τα ενδιαφερόμενα μέρη μπορεί να είναι εργαζόμενοι, πελάτες, αγοραστές, καταναλωτές, ιδιοκτήτες, επενδυτές, κρατικούς φορείς, κάτοικοι της τοπικής κοινότητας και προμηθευτές.

Για παράδειγμα, τα ενδιαφερόμενα μέρη ενός νοσοκομείου θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν γιατρούς, νοσηλευτές, ασθενείς, οικογένειες ασθενών, τη διοίκηση του νοσοκομείου (θα μπορούσε να είναι δημόσιο ίδρυμα ή ιδιώτες επενδυτές), την κοινότητα όπου βρίσκεται το νοσοκομείο, τους προμηθευτές ιατρικών ειδών κ.ά..

Εντοπισμός και Εμπλοκή Ενδιαφερομένων Μερών (Stakeholders): παραδείγματα

Αξιολόγηση ευθυνών στη σφαίρα επιρροής του οργανισμού

